

رئیس دانشگاه آزاد در برنامه صف اول:

۳۶ هزار دانشجو در طرح پویش مشارکت دارند

فرهنگستان

دانشگاه

شنبه ۱۱ آذر ۱۴۰۲ شماره ۴۰۲۲ www.fdn.ir

«فرهنگستان» گزارش می دهد
۶۲ درصد طرح ها و لوایح کمیسیون
آموزش مربوط به آموزش عالی بوده است

کارنامه کمیسیون آموزش مجلس یازدهم

در دنیای دانشجویان ساعت چند است

یک افکارسنجی درباره مصارف فرهنگی دانشجویان دانشگاه آزاد نکات قابل تاملی دارد

رئیس دانشگاه آزاد در برنامه صف اول:

۳۶ هزار دانشجو در طرح پویش مشارکت دارند

از سخنران خود در خصوص مهارت محور کردن رشته ها توضیح داد: «نباید در کشور مهارت ها با رویکرد گذشته نگر ارائه شود. اخیرا موسسه آموزش و پژوهش وزارت علوم گزارشی منتشر کرده که نشان می دهد دانشگاه فنی و حرفه ای ۲۱ درصد در اشتغال موثر است؛ این نشان می دهد نگاه گذشته نگر دیگر پاسخگو نیست، باید نگاه مان به آینده باشد و نگاه جامع داشته باشیم. با آموزش نظری و حرفه ای به صورت توأمان می توانیم مهارت محوری را دنبال می کنیم. مثلا زمانی در دانشگاه تنها هفت هزار دانشجوی کشاورزی داشتیم اما با اصلاح مهارت آموزی به این دانشجویان، اقبال به رشته کشاورزی بیشتر شده است. اکنون دانشجویان بخشی از زمان تحصیل خود را در مزرعه می گذرانند و شهریه به آنجا تانمین می شود. ۸۰۰ مدرسه و ۱۵۰ هزار دانش آموز داریم که ذیل دانشکده های تعلیم و تربیت اسلامی قرار گرفته اند، اینگونه به دنبال تعریف عرصه و پایه هستیم تا مهارت واقعی را به جوانان یاد دهیم.»

اتکا به شهری به ۵۲ درصد رسیده است

او در پاسخ به سؤالی مبنی بر ارتباط دانشگاه آزاد با صنعت نیز عنوان کرد: «رابطه خوبی با صنعت برقرار کردیم و سه نهادار بخشی از صنعت هستیم. اتفاق خوبی که افتاده این است که ما روز اولی که شروع کردیم ۸۵ درصد دانشگاه متکی به شهریه بود اما اسال به ۵۲ درصد رسیدیم، یعنی ما سهم مان را از شهریه کم کرده ایم.» رئیس دانشگاه آزاد درباره ارتباط با شرکت های دانش بنیان نیز توضیح داد: «مفهوم سرای نوآوری را در دانشگاه آزاد اسلامی راه اندازی کردیم. بررسی هانشان می دهد که مفهوم پارک در جامعه ما، جای نگرفت اما مفهوم سرا با جامعه ما متجانس است، پارک ها نیز در سراها جای می گیرند، بر اساس نیاز بازار ایجاد می شوند. هزار شرکت با دانشگاه آزاد در ارتباط است. ما در دانشگاه آزاد کار زینتی انجام نمی دهیم چراکه باید حقوق و دستمزد ۵۰ هزار نفر را پرداخت کنیم. این نکته دانشگاه آزاد را متمایز کرده است. هزینه نیروی انسانی را به تعادل رساندیم، نه اینکه کار کنیم تا حقوق بدهیم.» او در پاسخ به این سوال که آیا سراهای نوآوری دانشگاه آزاد با مدل پارک ها متفاوت است یا خیر، گفت: «سراها جامع پارک هاست، پارک ها را هم در درون خودش دارد. ما شعرا مان این است که به جای اینکه دانشجوی بیاید و لیسانس بگیرد و بیرون بیرون، باید وقتی که می آید باشگاه این را تیش کند، بعد تحویل مرکز رشد بدهد، بعد تحویل پارک دهد، بعد صندوق نوآوری شکوفایی پژوهش فناوری خود مان تانمین مالی اش کند. بعد آزمایشگاه و کارگاه خود ما حمایتش کند؛ کل این مفهوم را سرای نوآوری می گوئیم. پارک یک بخش است که وقتی شرکت می شود در پارک می نشیند.»

از هر کار زینتی فرار می کنیم

به گفته وی اکنون تقریبا چیزی بیش از هزار شرکت در دانشگاه آزاد وجود دارد. دکتر طهرانچی تاکید کرد: «نکته ای را هم بگویم. ما برای تزئین در دانشگاه آزاد کار نمی کنیم؛ چرا؟ چون آخرش باید ما حقوق بدهیم. آخرش باید دانشگاه اقتصاد خودش را بگرداند. ما یک ریال کمک دولتی نمی گیریم و باید چرخه اقتصادی دانشگاه یک چرخه

اقتصادی کامل باشد؛ لذا از هر کار زینتی به شدت فرار می کنیم و کار معنادار دنبال می کنیم.»

۳۶ هزار دانشجو در طرح پویش مشارکت دارند

او در پاسخ به سؤالی مبنی بر تعداد دانشجویان بورسیه صنعت در دانشگاه اظهار کرد: «طرح پویش یکی از طرح های دانشگاه است که در نیمه راه صنعت شهریه دانشجویان پرداخت می کند و ۳۶ هزار دانشجو در این طرح مشارکت دارند.» رئیس دانشگاه آزاد در پاسخ به سؤالی مبنی بر این که باید رشته محل هایی که داوطلب ندارد در کنکور ۱۴۰۳ حذف می شوند، بیان کرد: «در این زمینه با وزارت علوم تفاوت دیدگاهی داریم. اقبال اجتماعی یک کمیت است اما مطلوبیت اجتماعی ضلع بعدی است که باید مورد توجه باشد. کشور به تخصص نیاز دارد نمی توان آنهارابه خاطر نداشتن اقبال تعطیل کرد. مادر رشته های مهم تغییر روش می دهیم تا اقبال اجتماعی برای آنها فراهم شود. رشته هایی که مطلوبیت و اولویت آمایی ندارند نیز باید تغییر کنند. کل کشور را به ۹۱ ناحیه تقسیم بندی کرده ایم و در این نواحی بر اساس موقعیت شان تصمیم گیری می کنیم. علم برای کشور نیاز است؛ اگر بدانه انداخته شود نتیجه مناسب ندارد. اگر رشته ایراد دارد باید درون رشته اصلاح شود.» رئیس دانشگاه آزاد تاکید کرد: «افزایش جدید نداریم. در برنامه تحولی چرخش تحولی داریم. در همه واحدها مجوز گسترش از وزارت علوم و وزارت بهداشت داریم اما بنا به گسترش نداریم و ماموریت محوری در واحدها ماند نظر داریم. توسعه کمی نداریم بر مدارس توسعه داشته ایم اما در دانشگاه توسعه کمی نداریم. گسترش کردکستان ها با محور تربیتی را در دستور کار داریم.» او اضافه کرد: «معمولا ما اینها را آمایش محور جابه جایی کنیم. رشته جدید نمی گیریم، اینها را اصلاح می کنیم. اگر لازم بود حذف هم می کنیم.» دکتر طهرانچی در پاسخ به سوال دیگری مبنی بر رتبه علمی دانشگاه آزاد تصریح کرد: «به رتبه بندی کیواس و تایمز وارد نکردیم. در شانگهای رشته های مهندسی رتبه خوبی دارد و در کشور عراق شعبه راه اندازی کردیم. در نانو موسسه بزرگ کشور هستیم. در کوانتوم و هوش مصنوعی هم حرکت های خوبی انجام داریم. در شانگهای در رشته مکانیک، رتبه ۲۷ جهانی را داریم. در چهار رشته مهندسی دیگر رتبه زیر ۱۰۰ داریم که به همین اعتبار پنج رشته مهندسی را در عراق داریم و تنها دانشگاه ایرانی که توانست در کشور دوست برادرمان عراق شعبه بگیرد دانشگاه آزاد است، به لحاظ این جایگاه علمی اش. ملادر نانو مؤسسه بزرگ کشور و به اعتراف آمریکایی ها در ۴۰ مؤسسه اول دنیا هستیم و شاید دانشگاه آزاد در این حوزه ها در دنیا بیشتر شناخته شده است تا در داخل، چون اکثر دانشگاه های آزاد را به حجم گسترده دانشگاه آموزشی می شناسند.» او درباره سامانه سیاری در دانشگاه آزاد گفت: «در کشور در نظامات دولتی، دولت را مرجع داریم. دانشگاه آزاد ۴۰ درصد دانشجویان کشور را دارد. در این حوزه رویه هایی که دانشگاه را به مشروعیّت بشناسد، متاسفانه دستورالعمل خاصی وجود ندارد. دولت الکترونیک باید پیوست بخش های غیردولتی را تعریف کند. ما آماده ایم، سامانه های یکپارچه را تعریف کرده ایم.» دکتر طهرانچی در پاسخ به سؤالی مبنی بر افزایش شهریه هادر دانشگاه آزاد توضیح داد: «در همه مقاطع شش میلیون و ۹۰۰ هزار تومان متوسط یک ترم مان می شود. همین عدد برای دانشگاه دولتی ۳۵ میلیون تومان است. همین عدد در دانشگاه پیام نور پیوسته است.» او تاکید کرد: «دانشگاه آزاد اسلامی از نظام افزایش حقوق از قانون کشور تبعیت می کند. در سه سال اخیر افزایش سه برابری حقوق و دستمزد اساتید و کارمندان را داشتیم.»

یادداشت

ابراهیم غمخوار
فعال دانشجویی دانشگاه شیراز

از کارکردهای مهم جنبش دانشجویی ایفای نقش واسطه بین مردم و مسئولان است. بدین معنا که جنبش دانشجویی از یک سو مطالبه کننده حقوق مردم از مسئولان است و از سوی دیگر به عنوان پیشانی جامعه نقش گفتمان سازی در جامعه و هدایت افکار عمومی را نیز ایفا می کند. در صورت بندی دیگر نخبگان به عنوان مترجم بین طبقه حاکم و اجتماع نقش ایفا می کنند. نگاهی به تاریخ تحولات کشورهای مختلف هم نشان می دهد دانشجویان یکی از فعال ترین و مؤثرترین اقشار جامعه در پیشبرد تحولات سیاسی بوده اند. البته از آنجا که فعالیت تشکل های دانشجویی در بطن جامعه و دانشگاه انجام می پذیرد، باید پذیرفت هرگونه ضعف و قوتی در آن نیز متأثر از تحولات اجتماعی است. لیکن علی رغم این مساله، پارامترهای زیر اعم از اینکه منشأ اجتماعی و یا دانشگاهی و تشکیلاتی داشته باشند، از مهم ترین عوامل در کاهش اثرگذاری جنبش دانشجویی است.

۱. کاهش عمق فکری فعالان دانشجویی و به تبع آن فعالیت ها

اولویت اول تشکل ها در دانشگاه ها، فعالیت و ارائه خروجی است و نه بهره گیری دانشجویان. تا کنید بر خروجی محوری و الفای انتظارات فراوان از تشکل ها نوعی عمل زدگی را در تشکل ها به همراه آورده است. بر این اساس متاسفانه در بسیاری از تشکل ها برنامه مدون و تعریف شده ای برای رشد معرفتی و بصیرتی دانشجویان و سازگاری با فعالیت های دوران دانشجویی وجود ندارد. البته اتحادیه های دانشجویی دوره های آموزشی متعددی را برگزار می کنند که این نوشتار محل آسیب شناسی آنها نیست، اما به صورت اجمالی باید گفت رشد معرفتی و بصیرتی فرآیندی مستمر و در دل فعالیت است و نه مقطعی و در این فرآیند هم نیازسازی معنا دارد و هم نیازبایی (مبدا و مقصد مشخص باشد)، که در فرآیند های آموزشی رایج کمتر مورد توجه قرار می گیرد.

۲. کاهش ارتباط تشکل ها با بدنه دانشجویی و در نتیجه کاهش جذب

پدیده دیگر در تشکل های دانشجویی کاهش ارتباط میان اعضای تشکل ها با بدنه دانشجویی و در نتیجه کاهش کمی اعضای تشکل ها است. جدای از بی رغبتی دانشجویان که در بخش قبل مختصرا بررسی شد، احساس بی نیازی نسبت به بدنه دانشجویی در تشکل ها، بیگانگی با فضای ذهنی عمومی دانشجویان و ناتوانی در برقراری ارتباط با عموم دانشجویان، ناتوانی در استفاده از پتانسیل بالای دانشجویی، نداشتن پیام جدی برای دانشجویان و... برخی از علل این مساله است.

۳. فاصله گرفتن از مردم

متناسب با رسالت های تشکل های دانشجویی، ارتباط با بدنه مردم به عنوان یکی از مهم ترین ملزومات فعالیت های آنها شناخته می شود. یکی از مهم ترین علل پیروزی گفتمان عدالت در سال های گذشته نیز پیوند آن با مطالبات مردم بوده است. امروز در اثر خلأ مجرای ارتباطی و یا عدم استفاده بهینه از مجاری موجود، متاسفانه مطالبات مجموعه های دانشجویی کشور فاصله زیادی با دغدغه ها و مشکلات مردم دارد و از این رو پشتوانه مردمی جریانات دانشجویی کم، و امکان اثرگذاری آنها نیز ناچیز است.

یادداشت

دغدغه هایمان به روز شد اما در پویش خلأ ها موفق نبودیم

سوال مهمی که ذهن مان را درگیر می کند این است که آیا جریان سازی این جنبش در کاتکتی غیر از جامعه کنونی و بدون پشتوانه مردمی امکان پذیر است؟

اگر در مواجهه با اسوال پاسخ منفی بدهیم باید از کمی قبل تر خود را با پارادایم فکری روز جامعه و مردم هماهنگ کنیم. کانسپت اولیه جامعه برای شکل دهی دغدغه مردم نیازهایی است که در آن شکل گرفته پس برای بررسی پارادایم فکری مولفه هایی مثل معیشت باید در اولویت قرار گیرد.

آرمان گرا باشیم ولی با چاشنی واقع بینی

در فضای غبار آلود سال گذشته شاید شناخت درست از غلط با تولید کلیدواژه هایی مثل بسط بازسخت و ناممکن شده بود اما حال که در بستری آرام می توان به گفت و گو پرداخت باید حواس مان باشد که چه افرادی مجدد در برابر گفتمان سازی و دیالکتیک با حضور تربیون آزاد مخالفت می کنند یا در پس پرده مانع تراشی می کنند. دانشجویان قشر خاکستری بخش اعظم جامعه دانشگاهی را فرامی گیرند، این یعنی سردرگمی دانشگاه و دانشجو، این یعنی به ثمر نرسیدن اهداف جنبش دانشجویی و اگر در آینده های موجود بازخوانی رخ دهد وضعیت موجود در آینده نگران کننده خواهد بود اما باید به این نکته توجه کرد که زحمات و دستاوردهای فعلی این جنبش را هم نمی توان انکار کرد از جمله رونق نسبی که پس از زکودی متأثر از کرونا در حال و هوای فضای دانشجویی حکمفرما شده بود یا سرپا نکه داشتن نشریات مکتوب فرهنگی (نشریه دانشجویی) در شرایطی که مدیران فرهنگی در جهت بهبود آن تلاشی که نمی کردند هیچ، روز به روز فاتحه ای مخلصانه تر بر جسم بی جان این رکن تاثیرگذار دانشجویی روانه می کردند.

چرا در پویش خلأها و جریان سازی، نشریات می توانند نقش آفرینی ویژه ای داشته باشند؟

ابتدا باید چالش های این رکن تاثیرگذار را بررسی کنیم تا با واقع این مشکلات بتوانیم توقع نقش آفرینی داشته باشیم. یکی از دغدغه های نشریات دانشجویی، داشتن مخاطب است. اینکه بتوان نیاز مخاطب را شنید و موضوع مورد نظرش را با ژانر داد و با او همراهی کرد یکی از چالش های مهم نشریات به شمار می رود و همینطور باید توجه کرد کسی که نگاه اصلی را به موضوعات شکل می دهد اصحاب نشریات هستند و نباید این مهم بالعکس باشد، البته با این پیش شرط که نشریات را نخبگان هر جامعه که از دل دانشگاه بیرون می آیند شکل می دهند. بره رونق رفت از رخوتی که در نشریات گریبان ما را گرفته بازماندگی و اقلیت هایی است که دانشجویان آن را جزء مشکلات صنفی خود می دانند نه بزرگ نمایی درگیری های سیاسی دانشگاه. اعتماد دانشجو به مشابه پشتوانه تشکل قلمداد می شود پس برای یک جریان سازی عمیق که منتج به بیرون رفت از بحرانی در کشور شود (به طور مثال بحران شکاف مدنی اجتماعی ایران) ابتدا باید دانشجویان را با خود همراه کنیم. نشریات می توانند نقش پیشانی و سخنگوی ماهانه تشکل قلمداد شوند پس می توانند هیجان و تحرک را از سمت شما در بطن دانشگاه پمپاژ کنند و در ناکارآمدی هاسئولان رامرد خطاب و مواخذه قرار دهند. همان گونه که اشاره شد آرمان گرایی خود را از دست ندهید. آرمان ما نقطه مقابل رخدادهایی است که باعث ناامیدی ما از آینده می شود. شهید بزرگوار بهشتی می فرماید در این انقلاب آفتدر کاه هست که می توان انجام داد بی آنکه هیچ پست و سمت و حکم و ابلاغی درکار باشد. کارهای فعلی تان را جدی بگیرید، به صرف مهم بودن کار تشکیلاتی که در حال حاضر درگیر آن هستید؛ این مورد جزء تجربیات واقعی شما قرار می گیرد. تشکیلات صرفا یک پروژه دانشجویی نیست، بلکه تشکیلات یک ایده و سبک زندگی است.